

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Antoni Font Guiteras

Correu electrònic: Antonio.Font@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Sara Valmayor Safont

Prerequisits

Cap.

Objectius

Aquesta assignatura es centra en l'estudi de les malalties i problemes de salut més rellevants des de una òptica biopsicosocial. S'aborda la importància de cada problema, l'estudi dels seus determinants biopsicosocials, els aspectes psicobiològics del sistema orgànic implicat en cadascun i una visió amplia de les possibilitats d'abordatge psicosocial (prevenció, intervenció, millora de la qualitat de vida, etc.).

Els objectius formatius són:

- Conèixer la importància i conseqüències psicosocials dels principals problemes de salut
- Reconèixer els principals determinants implicats en el seu desenvolupament
- Descriure els principals aspectes psicobiològics implicats
- Valorar les possibilitats e idoneïtat de les diferents formes d'intervenció psicosocial d'aquests problemes

Competències

- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Comunicar-se eficaçment, fent ús dels mitjans apropiats (orals, escrits o audiovisuals), tenint en compte la diversitat i tots aquells elements que puguin facilitar o dificultar la comunicació.
- Formular hipòtesis sobre les demandes i les necessitats de les persones destinatàries.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Obtenir i organitzar informació rellevant per al servei sol·licitat.
- Reconèixer els determinants i els factors de risc per a la salut, i també la interacció entre la persona i el seu entorn físic i social.

- Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
- Seleccionar i aplicar els mètodes i les tècniques recollits en el pla d'intervenció, d'acord amb els objectius establerts, en els contextos rellevants per al servei sol·licitat.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
2. Aplicar habilitats de comunicació.
3. Aplicar tècniques d'avaluació.
4. Formular les demandes de persones i institucions sobre qüestions de salut en termes funcionals.
5. Identificar els principals determinants psicològics que afecten el desenvolupament de problemes de salut i el procés per a fer-hi front.
6. Identificar els principals obstacles per a la comunicació efectiva entre professionals i destinataris en l'àmbit de la salut.
7. Identificar necessitats d'intervenció en problemes de salut en diferents contextos aplicats.
8. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
9. Reconèixer els models i etapes del procés d'avaluació de necessitats de salut.
10. Reconèixer les demandes diferencials de salut en funció de l'edat, el gènere i la naturalesa de la malaltia o disfunció.
11. Reconèixer les etapes del procés d'intervenció en problemes de salut.
12. Reconèixer les implicacions ètiques dels diferents programes, tècniques i intervencions en psicologia de la salut.
13. Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
14. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Continguts

Health Literacy i empoderament en salut

- Concepte i dimensions de la "health literacy"
- Canvis en el model d'atenció sanitària: medicina participativa
- Nivells d'informació sanitària
- Apoderament de pacients: procés i exemples
- L'e-salut

Psicologia Oncològica

- Aspectes epidemiològics i mèdics del càncer
- Estratègia per al desenvolupament de la Psicologia Oncològica
- Els factors psicològics en el càncer
- Intervenció en Psicologia Oncològica
- Equips multidisciplinaris i teràpies psicològiques en càncer

Cures pal·liatives

- Definició, desenvolupament i característiques de les cures pal·liatives
- Processos i models psicològics en la situació terminal

- Intervenció en cures pal·liatives
- Pros i contres de l'eutanàsia
- El procés del dol

Sobrepès i obesitat

- Epidemiologia
- Definició
- Característiques del problema de salut
- Factors de risc i factors de protecció
- Intervenció
- Prevenció

diabetis

- Epidemiologia
- Definició i conceptes bàsics
- Característiques de la malaltia
- Intervenció
- Prevenció

VIH / SIDA i altres MTS

- Epidemiologia
- Definició de conceptes bàsics de la SIDA i altres MTS
- Conductes de risc i conductes preventives
- Intervenció
- Prevenció

Metodologia

Metodologia docent basada fonamentalment en classes magistrals amb suport de TICs i seminaris d'anàlisi i aplicació de temes treballats a l'assignatura, amb debat de lectures relacionades amb els àmbits d'aplicació de la Psicologia de la Salut.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport de TICs i activitats amb el grup gran	26	1,04	4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13

Seminaris d'anàlisi, debat i aplicacions	12	0,48	1, 2, 5, 6, 7, 8, 14
Tipus: Supervisades			
Suport a la realització de treballs i informes	12	0,48	5, 7, 9, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi	50	2	5, 7, 9, 11
Lectures i preparació d'exposicions	23	0,92	1, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Treballs, activitats de camp	23	0,92	2, 3, 4, 5, 7

Avaluació

Es faran dos exàmens parcials, cadascun dels quals valdrà un 35% per la qualificació final. S'afegiran les notes obtingudes en dos blocs d'informes de activitat relacionada amb les seminaris, cadascun dels quals comptarà un 15% sobre el total de la qualificació final.

La mitjana de qualificacions dels dos exàmens parcials ha de ser igual o superior a 5 per a aprovar l'assignatura.

Constarà com avaluable l'estudiant que es presenti a un mínim del 40 % del pes total de les evidències.

En total s'ofereixen als estudiants 4 evidències d'aprenentatge, que sumen 10 punts:

Evidència 1: Informe activitat 1, relacionat amb els àmbits 1, 2 i/o 3 del temari.

Evidència 2: Prova escrita dels àmbits 1, 2 i 3 del temari.

Evidència 3: Informes activitat 2, relacionats amb els àmbits 4, 5 i 6 del temari.

Evidència 4: Prova escrita dels àmbits 4, 5 i 6 del temari.

Reevaluació:

- Només es podran presentar a la re-avaluació aquells estudiants que hagin aconseguit a l'avaluació una qualificació de 4 amb la suma de les quatre evidències d'aprenentatge, sense cap restricció addicional.
- Es guardarà la nota de l'avaluació de les evidències Ev1 i Ev3, però no es podran repetir ni fer de nou, cas de no haver-les presentat per l'avaluació.
- L'estudiant es podrà presentar per re-avaluar la evidència Ev2 o Ev4, amb les mateixes característiques i criteris de correcció inicials.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EVIDÈNCIA 1: Informe relacionat amb els tres primers temes i/o tres primers seminaris	15%	0	0	1, 2, 4, 5, 7, 8, 14
EVIDÈNCIA 2: Prova escrita temes 1, 2 i 3	35%	2	0,08	5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13
EVIDÈNCIA 3: Informes relacionats amb els temes 4,5,6 i/o els tres darrers seminaris	15%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 14

Bibliografia

Amigo Vázquez, I, Fernández Rodríguez, C. y Pérez Álvarez, M. (2009). Manual de psicología de la Salud (3 ed.) Madrid: Pirámide.

Asociación Española Contra el Cáncer: <http://www.todocancer.com/esp>

Asociación Internacional de Psicooncología: http://www.ipos-society.org/congress/psychosocial_academy.aspx

Associació de Diabètics de Catalunya: <http://www.adc.cat/>

Brannon. L i Feist, J. (2001). Psicología de la Salud. Madrid: Paraninfo.

CDC. Centers for Disease Control and Prevention <http://www.cdc.gov/>

Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les ITS i Sida de Catalunya <http://www.cceiscat.cat/>

Canal Salut. SIDA. Gencat.cat. http://canalsalut.gencat.cat/es/home_ciudadania/salut_az/s/sida

Centre de documentació de SIDA. <http://www.sidastudi.org/>

Estrategia NAOS: <http://www.naos.aesan.msc.es/>

Fundación para la Diabetes: <http://www.fundaciondiabetes.org/>

Gil Moncayo, F. (2000). Manual de Psico-oncología. Madrid: Nova Sidonia.

Gil Roales-Nieto, J (2004). Psicología de la Salud. Aproximación histórica, conceptual y aplicaciones. Madrid: Pirámide.

Health Literacy. <http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/healthliteracy.html>

Internacional Obesity Task Force (IOTF): <http://www.iotf.org/>

Ogden, J. (2007). Essential readings in health psychology. Berkshire, UK: Open University Press

ONUSIDA. <http://www.unaids.org/es>

Organización Mundial de la Salud (OMS): <http://www.who.int/es/>

Pérez, M., Fernández, J.R., Fernández, C. y Amigo, I. (2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces II: Psicología de la Salud. Madrid: Pirámide.

Psicooncología: Investigación y clínica biopsicosocial en oncología:
<http://dialnet.unirioja.es/servlet/ejemplar?codigo=366493>

Revista interdisciplinar de Psicooncología: <http://www.ucm.es/info/apsom/revistapsicooncologia/>

Sociedad Americana contra el Cáncer: <http://www.cancer.org/Espanol/index>

Sociedad Española de Cuidados Paliativos: <http://www.secpal.com>

Sociedad Española de Diabetes: <http://www.sediabetes.org/>

Sociedad Española para el Estudio de la Obesidad (SEEDO): <http://www.seedo.es/>

Taylor, S. (2007). Psicología de la Salud. Madrid: McGraw-Hill